

alid,
u, govori i piše
i, traži namje-
rajne.

Dalmatinskom
tih invalida»

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 15.; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 8.; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 10.; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmerno. Pojedini brojevi stoe 16 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvršte, uz koja nema prilične preplate, biti će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šljati «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadaru»

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Prvim siječnja 1918. otvara se preplata na «Objavitelju Dalmatinskomu» sa «Smotrom Dalmatinskom» i na samu «Smotru Dalmatinsku».

S obzirom na to što su uslijed sadašnjih prilika, poskočili štamparski i drugi troškovi radi izdavanja tijek listova, to im je cijena od 1. siječnja 1918. povišena kako slijedi:

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku kr. 15., samom «Objavitelju Dalmatinskomu» kr. 8., samoj «Smotri Dalmatinskoj» kr. 10. Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmerno. Pojedini brojevi stoe 16 para, a zastareni para 20.

Župski uredi, pučke i gragjanske učione i samostani u Dalmaciji plaćaju za «Objavitelju Dalmatinskomu» i za «Smotru Dalmatinsku» kr. 8 na godinu, i to sve u jedan put i unaprijed.

Gospoda preplatnici, kojima preplata dosegla, umoljena su da je na zgodno vijem ob nove, kako neće pretrptjeti prekidanja u primanju lista.

Preplate se šalju poštanskim naputnicama Ureda «Dalmatinskog Objavitelja» u Zadar.

Wilsonova poruka Kongresu Sjedinjenih Država.

WASHINGTON, 11. (Reuter). Wilson je upravio kongresu poruku, u kojoj izjavljuje:

Predstavnici središnjih vlasti iznijene osnovne linije za sporazum, koje se mogu u liberalnom smislu tumačiti, dok nijesu k tome dodali potanki program sa pozitivnim uvjetima. Ovaj program znaci, da središnje vlasti namjeravaju pridržati kao trajno povećanje svoje moći svaki pedalj zemljista što zapremaju. Predstavnici Unije nijesu mogli ovakve prijedloge uzeti u pretres. Govoreći o pozivu središnjih vlasti da njihovi protivnici saopće svoje ratne ciljeve, Wilson podseća na poslednji govor Lloyd Georgea, te kaže: Neiskrenost i nestaćica točnog utvrgivanja ratnih ciljeva opaža se na strani Njemačke i njenih saveznika. Nema toga državnika, koji bi bilo za jedan sami čas dopustio, da se rat nastavi, kad ne bi bio siguran, da su ciljevi ovog žrtvovanja ljudskih životâ spš za pravo ljudsko društvo. I ruski narod nas pozivlje, da rečemo što želimo i u čemu se naši nazori možebit razlikuju od njegovih. Naša je iskrena želja, da se nagje način, koji bi nam dao, da pomognemo ruskomu narodu; naša je želja i namjera, da se pregovori o miru sasvim javno vode. Mi tražimo, da svaki mirljubivi narod bude zaklonjen od nasilja i egoističnih napada. Stoga program svjetskog mira naš je program.

Ljubav i osveta sestre Gangje.

Priča iz arbanaškog života.

U mračnim i neprohodnim rupama sure planine, koja je poput nekakve sablasti stršila nebnu pod oblake, dva jednokrvna i nerazdvojna brata, dva kršna i odažna hajduka, nagjoše sebi sigurna pribježja i sakrivališta. Na tjemenu gole golcete planine, kamo ne bijaše laka pristupa ni čovječjoj nozi ni plahoj divokozu, već jeđino vilama i orlunjanama, brača su, za nevolju, stražu stražila i hajdučke danke sprovajgala. Na tjem visovima, odakle je pucao divan i široki na sve četiri strane, brača su nesmetano i bez bojnici živjeli i prkosila Ibis-paši i njegovim uhođama. Više puta, osobito za tmurne noći, kada bi vjetar duvao i drmao, grom tressuno, plijusak mlatio, a glak zavijao u trbuhi, brača bi, krišom, korak po korak, čas skočimice, a čas požapke ili šljimice, silazila planini na podanak, da, u selu, kod svoje seke Gangje, nahrane sebe i napune svoje torbe kruhom i olomvom. Poslije pojedljeg razgovora i oproštaja sa svojom sekom, oni bi se optet muđro i oprežno penjali i veralj kostolomom uzbrđicom do svoja orlovita hajdučista.

Starji brat, Vor, bio je čovjek oženjen sa porodom, u najboljim godinama, visoka kipa, ozbiljna lica i lavljega srca: mlagji pak brat, Leš, bio je momak jedra tijela, smiona duha, ognjevitog pogleda, pustolovne čudi i bečarskoga hira. Nekom prigodom, nakon jedne konjske utrke, brača, u obrani svoga obrazra i života, počinile uboštvo, lupnuše tabanima o krš i nestade ih svijetu s očiju, kô da ih je crna zemlja za uvijek progutala. Sutradan je širok selo i okolice kolao špat od usta do usta, od uha do

Prva je točka: Javnost svih ugovora o miru, isključenje budućih tajnih međunarodnih pogodaba bilo koje vrsti i otvoreno tjerana diplomacija.

Druga točka: Potpuna slobodna plovida na moru u miru i ratu.

Treća točka: Što je više moguće uklanjanje gospodarskih zagrada, dizanje trgovine, jednakost u odnosima naroda, koji se združe da održe mir.

Cetvrta točka: Moraju se stvoriti jamtiva za snizavanje naoružanja na najmanju mjeru, koju dopušta unutrašnja sigurnost.

Peta točka: Nepristrano uređenje svih kolonijalnih pitanja.

Šesta točka: Napuštanje svega ruskoga zemljišta, i tako uređenje svih pitanja, koja se tiču Rusije, koje bi obezbrijalo najslabodnije skupno djelovanje ostalih naroda u svijetu.

Sedma točka: Napuštanje i uspostavljenje Belgije.

Osmi točka: Oslobođenje svega francuskoga teritorija, uspostavljenje zapremljenog dijela, površljivanje nepravde učinjene 1871. godine u pitanju Elzasa i Lotaringije.

Deveta točka: Rektifikacija talijanskih granica po jasno obilježenim nacionalnim linijama.

Deseta točka: Narodima Austrije-Ugarske imaju pružiti prva prigoda za njihov autonomni razvoj.

Jedanaesta točka: Napuštanje Rumunske, Srbije i Crne Gore i uspostavljenje zapremljenih krajeva; imaju se udjeliti Srbiji slobodan, siguran izlaz na more, a garancije za političku i gospodarsku nezavisnost i teritorijalnu neokrnjenost balkanskih država.

Dvanaesta točka: Turskim dijelovima muslimanskog carstva ima se obezbijediti sigurno uživanje suverenosti, a ostalim narodnostima, koje su pod turskim gospodstvom, autonomija; plovida kroz Dardane mora biti slobodna pod međunarodnim jamčenjem.

Trinaesta točka: Ustrojiti će se opći savez naroda.

Doruka svršava ovako: Mi ćemo biti uz saveznike do kraja. Mi ne zavidimo veličinu Njemačke, mi ne želimo pobijati Njemačku ni oružjem ni neprijateljskim trgovackim pogodbama, ako ona hoće pravedan mir. Ovaj program cnsina se na načela pravičnosti za sve narode i u narodnosti. Moralni vrhunac ovoga rata došao je za čovječju slobodu. Američki je narod gotov da stavi na kušnju svoju vlastitu snagu za ovaj najveći cilj.

Pregovori o miru.

Izjave državnog tajnika Kühlmanna i ministra spoljašnjih posala grofa Czernina.

Izjave vrhovnih vojnih uprava četvornog saveza.

BREST-LITOVSK, 9. Na današnjoj plenarnoj sjednici bili su, osim delegacija vlasti četvornog saveza, predstavnici ruske vlade sa pučkim povjerenikom za spoljašnje poslove Trockijem i de-

legati ukrajinske republike, koje je vodio tajnik za trgovinu i obrtu Holubović. Sjednicu je otvorio u 11. s. prije podne opunomoćenik Turske, veliki vezir Talaat paša.

Odmah zatim držao je njemački državni tajnik za spoljašnje poslove Kühlmann odulji govor, u kojemu se najprije osvrnuo na pregašnji i sadašnji tok pregovora, pa ovako nastavio: «Iz dojakošnjeg tumačenja razloga, poznatih gospodarskih delegatima, radi kojih nije moguće da se pregovori vode drugovje već samo u Brest Litovskome, ja ću da ovde izrečem tvrdu i nepromjenljivu odluku četiri savezne vlasti, da one nijesu u stanju da pregovore o preliminarima mira, ovde započetni na drugome mjestu dalje vode. Kako se već prije na neobvezan način objasnilo, one su iz ljubestnosti rado bile spremne da formalni završeni pregovor i potpisivanje preliminara bude u jednom mjestu što bi se odredilo u dogovoru sa ruskom delegacijom, te da se o izboru ovoga mjeseta započide rasprava. Ne smije se smetnuti s umjeda da za vrijenje pregovora atmosfera, u kojoj se raspravlja, od najveće je važnosti i da otkad se dokončala izmjena misli prije privremenog prekida, mnogo se šta slučilo, što je moglo da pobudi sumnju u iskrrenost namjere ruske vlade da se vlastima četvornog saveza sklopi što prije mir. U ovom pogledu htio bih podsjetiti na ton stanovitih poluslužbenih manifestacija ruske vlade protiv vlasti četvornog saveza, osobito na manifestaciju petrogradske brzjavne agencije, koja se u inostranju smatra za rusku poluslužbeni organ.

«Da se moj govor previše ne razvlači, ja zasad neću da iznesem doslovce što se u toj manifestaciji kaže, ali pridržajem sebi, da to učinim u daljem toku ovih rasprava, ako bude nužno. U njoj se potanko kazivao odgovor, što je predsjedatelj ruske delegacije gospodin Loffe töbče dao u sjednici dana 28 decembra 1917., dok kako se razabavi iz spisa, takav odgovor potječe jedino iz mašte njegova izumitelja. Ovo do kraja izmisljeno saopćenje znatno je pomoglo, da zabuni opću javnost upogled dosadašnjeg toka pregovora i ugrozi njihov uspjeh.

«Ako ja uza sve to ne bih htio da se odreknu nadje, da će pregovori urođiti korisnim rezultatom, to se ovo nadanje osniva najprije na poznavajući želju ruskoga naroda, koju je ruska delegacija tako rječito tumačila, za trajnim i obezbrijenim mirom, i na iskusljuvma što smo stekli u pregovaranju sa sasvim stvarnom metodom rada ruskog odaslanstva. Koliko se može suditi po pregovorima, što su se vodili prije prekida našeg rada, ja držim, da teškoće materijalne nijesu toliko velike da bi mogle opravdati propagandu djela oko mira i s njim preuzimanje rata na istoku sa njegovim nepredvidljivim posljedicama».

Ministar spoljašnjih posala grof Czernin, koji se na to javio za riječ, rekao je:

«Na primjedbe mog njemačkog kolege imaju bih da nadodam ovo: Razlozi s kojih ne dajemo da se pregovaranje u ovom času prenese na neutralno zemljište, dvojake su naravi. Prije svega dolaze tehnički razlozi:

Ministar spoljašnjih posala grof Czernin, koji se na to javio za riječ, rekao je:

«Na primjedbe mog njemačkog kolege imaju bih da nadodam ovo: Razlozi s kojih ne dajemo da se pregovaranje u ovom času prenese na neutralno zemljište, dvojake su naravi. Prije svega dolaze tehnički razlozi:

— Noć je za spavanje, a dan za pohode i razgovore — odvratise brača.

— Otvori, jer ćemo inače silom provliti unutra! — odgovoriše pašni ljudi. — Ti, Izmail, preko nasušu gospodaru Ibis-paši i njegovim vremenom!

— Ja se ne opirem pašinoj odluci. Evo me, da vam otvorim. Usprite se samo jedan časak — reče Izmail debelim, hrapavim glasom i pogje prama vratima. — Da ih, po dogovoru, otvoriti.

— Ne otvori vrata, Izmail! — poviće Gangja.

— Ovdje se radi o glavi mojoj miloj braći. Oni su za skupe novce izdani i prodani krvniku. Prezir, vječni prezir, i žig sramote crnou i izdajniku! Oh, bijedna moja braća! Bog vas pratio i štitio od zla uđesa!

— Ne kolebaš, Izmail, jer ćemo inače silu upotrebiti — nabođaše pašni ljudi. — Tko se ne bude pokoravao pašinoj nareobi, krije je pred zakonom i čekaju ga teške zakonske posljedice. Još je danut najozbiljnije velimo, da otvoris vrata i pustiš unutra ljudi od zakona, koji žele malo razgovor.

— Dok su oni gologlavci, raspojasani i bosonozi počivali i bezbrizno pušili, iznenada, kô iz

ubine zemlje, začu se čovječji razgovor. Pašni ljudi ostavise busije i s napetim širkama nasruše na vrata dobre Gangje.

Nekoliko puta lupnuše kundacima o debela hrastova vrata. Braća hitro osvoše glave, prebacise surke na ramena i poletješe k vratima.

— Tko lupa, u ovo doba noći, na poštenu vrata mirne obitelji?! — rekoše.

— Mi smo, Izmail, otvorili! — odvratise došljaci. — Došli smo do tebe, do našega dobrog zemljaka, braća, da se vodili prije prekida našeg rada, ja držim, da teškoće materijalne nijesu toliko velike da bi mogle opravdati propagandu djela oko mira i s njim preuzimanje rata na istoku sa njegovim nepredvidljivim posljedicama».

— Ne otvori vrata, Izmail! — reče Gangja.

— Ovdje se radi o glavi mojoj miloj braći. Oni su za skupe novce izdani i prodani krvniku. Prezir, vječni prezir, i žig sramote crnou i izdajniku! Oh, bijedna moja braća! Bog vas pratio i štitio od zla uđesa!

— Ne kolebaš, Izmail, jer ćemo inače silu upotrebiti — nabođaše pašni ljudi. — Tko se ne bude pokoravao pašinoj nareobi, krije je pred zakonom i čekaju ga teške zakonske posljedice. Još je danut najozbiljnije velimo, da otvoris vrata i pustiš unutra ljudi od zakona, koji žele malo razgovor.

— Dok su oni gologlavci, raspojasani i bosonozi počivali i bezbrizno pušili, iznenada, kô iz

«Mi smo naime odavle spojeni naročitim između sa našim vladama, te svaki dan budu između misli između njih i Petrograda i Kijeva, između nas i naših središta. Ni se ne možemo odreći ovog aparata, jer bi pregovori inače bili preveć teški te bi se dugo razvlačili.

«Ali još je važniji drugi uzrok: Vi ste nas, gospodo, u svoje vrijeme pozvali na pregovore o općem miru; mi smo se odazvali, te smo se i složili na osnovu za opću mir. Na ovom osnovu vi ste svojim saveznicima postavili ultimatum od deset dana. Vaši saveznici nijesu vam odgovorili, te se danas više ne radi o pregovorima o općem miru, već o posebnom miru između Rusije i četvornog saveza. Prenešenje pregovora na neutralno zemljište pružilo bi Ententi žugenu priliku, da se umiješa i ometa. Engleska i francuska vlasta nastojale bi iza kulisa, da se do ovog odjelitog mira ne dogije. Mi nećemo da pružimo zapadnim vlastima tu priliku; ali smo bili gotovi, da se u jednom mjesecu, koje bi se odredilo, nađemo za završnu raspravu i potpisivanja ugovora o miru.

«Što se tiče meritornog dijela pregovora, o kojem još nije postignuta složnost između nas i vas, mi smo se na zadnjoj plenarnoj sjednici obvez

Nastavak plenarne sjednice. Ukrajinska delegacija i pregovori o miru.

BREST-LITOVSK, 11. Plenarna sjednica, koja se jučer prekinula, nastavila se danas pod predsjedanjem Kühlmanna.

Dvri je govorio predsjedatelj ukrajinske delegacije, tajnik za trgovinu i obrt Holubović, koji je na to podsjetio, da su predstavnici demokracije velike Rusije, čeznući za miron, a ne osvrćući se na napade jednog dijela ruskoga društva i štampe, smiono prekorčili streljačke rovove zaraćenih vlasti, da prijateljskom nagodbom izmogu narodā postignu za cijeli svijet željeni opći mir.

Naša država, ukrajinska pučka republika, prva se odzvala pozivu pregovorelja, da učestvuje u raspravama o miru. Ukrainska pučka republika preuzimlje svoju međunarodnu eksistenciju, koju je izgubila pred više od 250 godina. Generalno tajništvo, vlast ukrainske pučke republike, zauzimajući na današnjim pregovorima o miru samostalni položaj, pređe ovo notu:

«Vlada ukrainske pučke republike javlja svim zaraćenim državama: Ukrainska pučka republika skopčava samostalne međunarodne odnose do časa kad se bude obrazovati zajednička severnička vlada u Rusiji kaogod do uređenja pitanja o međunarodnom predstavništvu. Generalno tajništvo neiskolebljivo ostaje na tome, da rat znači za sve države najteže zlo, da sve zaraćene države moraju se odreći namjera o osvojanju te namjeru, da se dokonča rat svagdje u svijetu i dogde do mira između danas zaraćenih država i opći mir između svih vlasti.»

Mir koji se ima sklopiti neka bude demokratski, i najmanjem narodu u svakoj državi mora se obezbriziti potpuno, neograničeno, nacionalno pravo samoodređivanja; da narodi mogu davati čista izraza svojoj pravoj volji, moraju se stvoriti primjerenijam. Svaka je aneksija zabranjena, ako njeni pučanstvo nije s tim sporazumno; na isti način nije priputljiva nikakva odšteta ratnih troškova, u bilo kojem obliku. Malim narodima i državama, koji su od rata pretrpjeli znatnih šteta ili pustošenja, mora se materijalno pomoći, po pravilu koji će se odrediti na kongresu o miru.

Ukrainska pučka republika mora učestvovati u svim pregovorima o miru jednako kao i sve ostale vlasti. Vlast vijeća pučkih povjerenika ne, proteže se na ukrainsku pučku republiku. Mir koji proizlazi iz pregovora, može da bude obvezan za Uleriju samo ako vlast ukrainske pučke republike primi i potpiše uvjete toga mira. Sto se tiče ruskog prijedloga, da se dalje pregovaranje prenese na neutralno zemljiste, to rusko javno mnjenje zamjera, da ruska delegacija pregovara u tvrgjavi, koju njemačke čete zapremaju.

Ruska delegacija ne može da prizna ni tehničke teškoće što se protive prenosenu rasprave na neutralno zemljiste, kaogod ni bojazan od spletaka Entente, od kojih bi se Rusija umjela braniti. On nema baš nikakvu razloga držati, da bi diplomacija Entente mogla na neutralnom zemljisu raditi sa većim uspjehom protiv mira, nego bi u Petrogradu. Napravila bojazni grofa Černina, da bi engleska i francuska vlast mogle predi i za kulisa poštujući da ne budu da se mir sklopi, on izjavljuje, da maksimalistička politika može izlaziti na kraj i bez kulisa, pošto je pobjedička pobuna russkoga naroda dana 25. oktobra uklonila to oružje stare diplomacije.

Ako dakle po nazoru ruske delegacije tehnički i politički razlozi ne vežu pošto potpuno sudbinu mira sa Brest-Litovskom, to ruska delegacija ne može da mimoigre ostale razloge, što je naveo državni kancelar, naičać. Ruska delegacija ne poriče, da su njenu zemlju do skora oslabljivale vladajuće klase; ali svjetski položaj jedne zemlje ne određuje samo časovito stanje njenog tehničkog aparata, nego i eventualnosti koje se u njoj kriju.

Ali ruska vlast napisala je na čelu svog programa riječ «mir», a velike simpatije što saveznički narodi iskazuju russkome narodu, potkrepljuju u njemu želju da se čim prije sklopi mir, osnovan na sporazumu između naroda. Da ruska delegacija ne pruži vlastima četvornog saveza ispriku, da se pregovori o miru razbijaju iz tehničkih razloga, ona prima, prohitjev da ostane u Brest-Litovskom, da ne bi pustila neiskorišćenom nikakvu mogućnost u borbi za mir. Dok se ruska delegacija odriće prijedloga da se pregovori prenesu na neutralno zemljiste, predlaže da se pregovori nastave.

vnoj zemlji. Umrimo odvažnom smrću. Neka je proklet izdajica! Tko ovđe trpi, u nebu uživa. To nas uči vjera. Nebeski Olac čeka nas i sudiće nam po našim djelima. U ovim zadnjim časovima buđimo s mišljem kod naše kuće i predrage sestre Gangje. Iz ove daljine, u duhu našem, isporučimo našoj miloj obitelji i nezaboravnoj sestri Gangi naše vrucne cijelove i požadive. Neka bude sretna i duga vijeka naša premila sestra Gangja!

Tako, tako, moj dragoviču! — potvrdi Vor. — Svaku sreću pratile našu obitelj i ljubljenu sestru! Ovdje, brate, trunemo; iz jednoga će nas groba prenijeti u drugi. Neka se sudsba vrši.... Naša su trupla, zaista, šaka prašine; ali naše su duše bogodane, velebne i neumrle. Izmail, naš opaci i nevjerni zet, crn nam je kolač metno u torbu. Ne vidio lica Božjega! Prokleta mu duša!

Brača odjednom zamuknuše. Malo časaka poslijepo, toplo, braski, bez suza i kukanja, jedan drugoga poljubi i čvrsto zagriji za posljednji put....

Ibis-paša naređi svojinu slugama, neka hajduke izvedu u avliju. U avliju im pročitaše osudu na smrt. Braća mirno sasušaše osudu i bez straha pogledaše čas vješala, a čas dželata, koji je hladno krvno mazao užetu sapunom.

Sada Vor, usred najveće tišine, prozbori ovako:

— Pašo! Do par časaka, po tvójoj samovolji i zapovijedi, mi čemo, u najgroznijim mukama, i-spustiti naše duše. Ako si okrutan srcem, budi hlađan razborom. Molim te lijepo za jednu milost. Dopusti, da moj brat Leš neženja, bude prije mene obiješen. Želim viđjeti, kako će moj brat umrijeti. Znam, da smo dječa jednoga oca i jedne majke, i da moj brat prezire i tebe i smrt i sve mučitelje, ali bih želio biti svjedokom njegove junačke smrti.

— Dopushtam ti! — naduto i srđito odvratiti paša. — Rađite kako vi znate! Umro ti, ili tvoj

S ovom izjavom nadovezla se odulja rasprava, koja se daje svesti u pitanje, da li ukrajinska delegacija predstavlja pododjeli ruske delegacije, ili da je treba smatrati u diplomatskom pogledu kao predstavništvo jedne samostalne države.

Trockij izjavljuje, da on drži ovo pitanje rješenim, jer da ukrajinska delegacija ovđe učestvuje kao samostalna delegacija, jer je njegova delegacija već priznala predstavništvo Ukrajinaca i jer se na koje druge strane nije se drugo što predložilo.

Predsjedatelj ukrajinske delegacije zahvaljuje Trockom na toj izjavi, jer da se tim utvrdilo, da su ukrajinska i ruska delegacija dvije odijeljene samostalne delegacije jedne te iste stranke.

Izjava ruske delegacije.

BREST-LITOVSK, 11. U daljem toku jučerašnje sjednice izjavio je Kühlmann, sa pristajanjem skupštine, da preliminarno pitanje o učestovanju ukrajinske delegacije u pregovorima o miru, kao samostalne delegacije, bilo je najprije vjećano između savezničkih delegacija, a da dalje pre-tresanje ostaje pridržano plenarnoj skupštini.

Po tom stao je da govoriti Trockij. On je utvrdio, da službeni zapisnik u njemačkim novinama, u onom dijelu u kojemu je donesen govor predsjedatelja ruske delegacije, odgovara onome, što se u toj sjednici dogodilo. Što se pak tiče pravog ili lažnog telegrama petrogradske brzopojave agencije, nepoznatog ruskoj delegaciji, a na koji se Kühlmann pozvao, to ruska delegacija mora, da se najprije o tome obavijesti.

Zatim je Trockij požalio ovaj nesporazum koji nije ni u kojoj svezni sa radom delegacije. Što se tiče prosvjeda generala Hofmannia protiv članaka javne štampe, radiotelegram i proglašta, on mora izjaviti, da niti uvjeti primjera niti karakter pregovora o miru ne ograničavaju slobodu štampe. Prešavši zatim na Kühlmannove i Cerninove izjave, Trockij reče:

«Prije svega mi potvrđujem, da ćemo pregovore o miru nastaviti, bilo da se vlasti Entente pridruže ili se ne pridruže. Mi primamo na znanje izjavu delegacije četvornog saveza, da osnovi općeg mira, što su formalisani u njihovoj deklaraciji dana 26. decembra, sada prestane, pošto se vlasti Entente nijesu pridružile pregovorima o miru.

Mi sa naše strane ostajemo pri proglašenim načelima demokratskog mira.

Što se tiče ruskog prijedloga, da se dalje pregovaranje prenese na neutralno zemljiste, to rusko javno mnjenje zamjera, da ruska delegacija pregovara u tvrgjavi, koju njemačke čete zapremaju.

Ruska delegacija ne može da prizna ni tehničke teškoće što se protive prenosenu rasprave na neutralno zemljiste, kaogod ni bojazan od spletaka Entente, od kojih bi se Rusija umjela braniti. On nema baš nikakvu razloga držati, da bi diplomacija Entente mogla na neutralnom zemljisu raditi sa većim uspjehom protiv mira, nego bi u Petrogradu. Napravila bojazni grofa Černina, da bi engleska i francuska vlast mogle predi i za kulisa poštujući da ne budu da se mir sklopi, on izjavljuje, da maksimalistička politika može izlaziti na kraj i bez kulisa, pošto je pobjedička pobuna russkoga naroda dana 25. oktobra uklonila to oružje stare diplomacije.

Ako dakle po nazoru ruske delegacije tehnički i politički razlozi ne vežu pošto potpuno sudbinu mira sa Brest-Litovskom, to ruska delegacija ne može da mimoigre ostale razloge, što je naveo državni kancelar, naičać. Ruska delegacija ne poriče, da su njenu zemlju do skora oslabljivale vladajuće klase; ali svjetski položaj jedne zemlje ne određuje samo časovito stanje njenog tehničkog aparata, nego i eventualnosti koje se u njoj kriju.

Ali ruska vlast napisala je na čelu svog programa riječ «mir», a velike simpatije što saveznički narodi iskazuju russkome narodu, potkrepljuju u njemu želju da se čim prije sklopi mir, osnovan na sporazumu između naroda. Da ruska delegacija ne pruži vlastima četvornog saveza ispriku, da se pregovori o miru razbijaju iz tehničkih razloga, ona prima, prohitjev da ostane u Brest-Litovskom, da ne bi pustila neiskorišćenom nikakvu mogućnost u borbi za mir. Dok se ruska delegacija odriće prijedloga da se pregovori prenesu na neutralno zemljiste, predlaže da se pregovori nastave.

bra, prije ili poslije, za mene je sve jedno! Sporazumite se sami, ali samo brzo, jer je već hora, da se osuda izvrši!

— Hajde ti, brate, prije mene na vješala — reče Leš. — Ja ću smjelo i veselo hladno smrti u čeljust. Ja sam neženja i neće me niko opaklavit. Ti si otac obitelji, pa se bojim, da te ne bi srce izdalo i da ne bi, u zađnjem času, postao mekušac, srce od masla. Putul, putuj brate, veselo i hrabreno! Do vijenja u carstvu Božjem!

Dželat, komad ljudi, posve nehajno, najprije objesi Vorfa, pa onda Leša. Braću su, mrtva i silno iznakažena, visila tako dugo, dok po Ibis-pašinu nalogu ne snimše njihova leđena tijela....

Onamo, u prođolu, među gustim hrašćem, u bijeloj kućarići, mlada majka dojila je svoje muško čedo, svoje jedinče, svoje ranče, i uprla svoj bolan pogled u starinsku uru, koja je sasvim sporo tiktala i pokazala dvanaest sat. Nije plakala, već je molila i uzbolala. Misila je na svoju pokojnu braću, i stidiла se njegovog imena i kojjenja. Ona je kidisala na svoj vjenčani odar, na svoga đedinka, na svoj život. Sve joj je postalo suvišno, tužno, čemerno, zazorno i grozno.

S dana na dan pažala je u dublji očaj. I u svojoj neizmjernoj i prepetači očajnosti, sinula joj je misao na strašne korake, na strahovitu osvetu. Daumila je, pošto po to, ubiti i svoga muža i svoga sinčića u bešici.

I jeđne noći, taman o ponoći, kada je svaki

stvor spavao, Gangja, u noćnoj košulji, mutnih očiju, raspletene kose, nabuhla i blijeđa licu, puna žuci i otrova, došljala se malo po malo do užglavlja svoga muža i gorko se nasmijala. Izmail je tivrio spavao i hrkao. U tren oka i sigurne ruke usadio se munjevitvo zaleti, poput bjesne lavice, do svoga jedinčeta u bešici, pa i njemu smješta preze grlašće i poviči na sav glas:

— Pogini, pogini, od moje ruke, od majčine ruke, sičušno stvorenje!

Bolje, bolje, da te nema ovome svijetu!

Grijesi i poroci tvoga oca, Izmaila,

kruto se osvećuju na tvome slabušnom tijelu.

Umri, umri, nesretno čedo nesretnog oca!

Neka ubojito gvožđe smlavi i satare za uvijek Izmaila i njegovo jedinče!

Neka ne ostane od njega više i koljena ni imena, ni roda ni poroda!

Ovo oštvo neka bude doстојna nagrada i kazna tebi i tvome ocu izdajici!

Neka ovo čjelo, dok bude svijeta i vijeka, ostane kao grozan primjer i spomen

svoim ouškivacima, uhodama i izdajicama!

Članovi poljskog regenstva kod N. V. Cesara Karla.

BEĆ, 10. Članovi poljskog regentstva vijeća stigli su u podne u Beć. Nadvojvoda Rainer, kao česarev zastupatelj, pozdravio je regente nadbiskupa Kakovskoga Ostrovskega, kneza Lubomirskoga i ministra predsjednika Kucharevskoga.

BEĆ, 10. Cesar je primio popodne u Lexenburgu članove poljskog regentstva. Knez Lubomirski držao je Cesaru govor, u kojem je izrazio duboku zahvalnost na djelu što se odnosi na ustrojenje neovisne poljske monarhije, i izrekao neporušivo pouzdanje, da će Cesari pružati novoj državi svoju moćnu pomoć. Govornik je naglasio, kako su nacionalna prava Poljaka u monarhiji od preko po vijeku uživala korisnu zaštitu habsburške monarhije; zatim je podsetio na to, da su poljske legije svojim ratnim podvigama posvjeđene naštovanju poljskog naroda da se ustroji poljska država. Knez Lubomirski završio je ovim riječima: U uzvijet osim posljednje, a to je da na taj način omoguće življenni rad u poljoprivredi.

Vremena, koja su se produkti zemlje mogli bolje raspasati, ali produkcija je uopće vrlo pala, a silna skupotinja odnijela je dobrim dijelom novac dobiven od prodaje domaćih proizvoda. Ta skupotinja, koja je u Dalmaciji bez sumnje veća nego u drugim pokrajnjima, nije samo posljedica žalosne činjenice, da ponovno nastupajući svoj rad, u znak podanice vjernosti i odanosti Njegovom Veličanstvu likovno skupljena je u Dalmaciji.

Ovo osamljenje Dalmacije treba da i u interesu poljoprivredstva prestane, i mi se nadamo, da će to našim zastupnicima uspjeti da postignu. Milosrđa sklonost Njegovu Veličanstvu prama Dalmaciju jamstvo nam je, da će naše želje u tom pogledu načini shvaćanja, te Vas gospodru pozivljem da ponovno nastupajući svoj rad, u znak podanice vjernosti i odanosti Njegovom Veličanstvu likovno skupljena je u Dalmaciji.

Cast mi je, gospodo, pozdraviti Njegovu Preuzvišenost gosp. Namjesnika i presvjetlog gospodina saborskog predsjednika. Uverjene smo, da će rad Vijeća nači u njima snažne zagovornike.

Pozdravljamo i prisutnu gospodu zastupnicu, koju su već dosada znali zgodno ustatiti u parlamentu na obranu našeg vinogradarstva, usprožena novom zakonskom osnovom o porezu na vino. U toj obrani stoji za njima složna skupina Dalmacija.

Milo je da vidim na ovome sastanku i odaslanje Zadružnog Saveza i Saveza srpskih poljoprivrednih Zadruga na Primorju, da Udruga Trgovaca vinom, Njihova prisutnost ima da bude potvrđena složan izjele Dalmacije.

Da to je uzeo riječ preuzvišeni g. Namjesnik grof Attems:

Veleštovana Gospodo! Zahvaljujem gospodinu predsjedniku na prijetnom pozdravu, dragu mi je, da mi je pružena prigoda, da Vas i ja mogu najsrđanije pozdraviti, uverjen, da iz složnog rada autonome gospodarske organizacije

počeli pomicati, da se urede i bireju parlamentu zakonska mernoslošć u nojorici. Predsjedništvo se za plenarnu skupštinsku drugama da što prije vremenu izabranu već god, i rad u poljoprivredi, da poljodjelje osobito mogli bolje raspasati, skupština odnijela odaje domaćim proizvodima sumnje veća nego da joj treba, nego da je prirodna posledica čemu smo na milost i jer ono što dobijemo

se da i u interesu a če to našinu zasudnosti. Njegova Veličina, da će naše želje u sponzori poživljem da, podaničke vjernosti i kupu; neka ga bog

Njegovu Preuzvišenost a saborskog predsjednika u njima snažne istupinike, koji su već na obranu našegom osnovom o porezu na cijelu Dalmaciju, sastanku i odaslanje slovjeprednih Zadružnica Njihova prisutnost ima acije.

šeni g. Namjesnik

Zahvaljujući gospodinu rago mi je, da mi je ojsrađenje pozdraviti, gospodarske organizacije doći da provoči tijep pokrajine. Teška je, što se stavlja na ako se ovaj ili onaj pogromnim danasnjim okom, da je pojedinci pokazao se kao najveći slabi i nastojanja, novog državnog rada, restane, ali Vas veleći će propustiti ništa i u rata oslabljeno go-

ka je raspravljanje o produkciji. Kao što vi im, da bi ovim novim mogao u vlastitem ratnom izvješću, kojim se odnosno spomenicu sam zagovarao, da a vinski proizvodnje, voditelji manje trpili, rovinjodajne.

opreni, veleštovana go-

lu zaštititi interesu

ju želim najpovoljnij

voj točki dnevnog

Posljedice rata u lim pokrajinama, je oko 75.000 hektara, jekak 25.000 ha.; milijuna K. Tako am. U stočarstvu poljovoda 23.000, māzna 79.000, svinja preostavlja gubitak

umanjenjem pri-

d. Mornar propao,

azadak u Gospo-

lolaži nam ovaj te-

u zemlju kakva je

1/3 vinograda a

vinograda, 850.000

ograda, 15.000 ha.

ograda, 40.000 ha.

ogu se usporediti

a dogje do propa-

uteza u drugim

poli uništeno njen

ge predmete plaća

plaća na proiz-

oranica dolazi sa-

epom, pak kad bi

gognjeno česko ra-

orne repe i proiz-

rast u opticom te-

ene stoke.

cultura ječma koja

omjenama, dočim

ajna.

da je današnja

te izdžari porez od

cijene ne će biti

druga alkoholna

vino, a da to u-

tprije porez na po-

uregjennu porez-

mije da uništava-

um bi se umanjio;

cijena vina; porez

ja vina, dakle do

Austriji n. sru-

jeliti, jer ima pak

i prije uvajala

je prosto prestati-

je, koje izvazaju.

izvazala 5-60.000

zvazanje na polo-

maciju.

su proti osnove;

ogledu na dopise

Vijeća, od kojih

Odbora, i brzovje-

Govoriš za tim: Prodan, Kapić, Kulić, Medini, Dulibić, Ivčević i Biankini. O tijem čemo govorima izvijestiti u narednom broju.

Zatim su jednoglasno prihvati ovi zaključci:

1. Skupština Žem. Gosp. Vijeća njenjenergičije

se protiv bud kakovom porezu na vino i svakom

opozovanju poljodjelske proizvodnje.

II. Skupština daje nalog Stalnom Odboru Gosp. Vijeća, da se opširnije obrazloženom peti-

cijom obrati parlamentu u smislu prvega zaključka.

III. Skupština jednoglasno zaključuje, da u shodno vrijeme predstavništvo Gospodarskog Vijeća skupa sa predstavništvom Žemaljskog Odbora, Zadružnih Saveza i eventualno i drugim poljoprivrednim korporacijama, te uz sudjelovanje zastupnika na carev, vijeću prikazu osobno zaniman faktorima u Beču žalosno ekonomsko stanje Dalmacije — osobito vinogradarstva — i porazne posljedice, koje bi natio Dalmaciji porez na vino i da provjeruje proti tomu što se je tako važna zakonska osnova iznijela bez saslušanja zanimanika i vještaka pojedinih pokrajina. (slijedi.)

DALMATINSKE VIJESTI

Porota u Kotoru.

Za I. redovito zasjedanje porotnog suda kod okružnoga suda u Kotoru, koje će se otvoriti dneva 5 veljače o. g. predsjedništvo prizivnog suda odredilo je: predsjedatelj porotnog suda c. k. predsjednika Stjepana Foreticha, a predsjedateljevim zamjenicima zemaljske sudske savjetnike Vladislava Tripkovića i Viktoru Orebiku.

Dražba konja.

Da se donekle namiri oskuđica konja u Dalmaciji, vojnička je vlast ožučila prodati i u našoj pokrajini, na javnoj dražbi, konje, nespособne za ratnu službu, te će za to ustanoviti u Sinju naročiti ured, koji će se baviti ovim poslom. Potonja razjašnjenja o ujetima prodaje davaju c. k. kotarska poglavarska.

VII. Ratni zajam.

Pišu nam iz Imotskoga, 15 o. m.: Uspjeh je, prama amošnjin prilikom i prama prijašnjim zajmovima, u ovom kotaru bio jako povoljan. Dok je kod prvih pet ratnih zajmova potpisano svaki put puno manje od 100.000 kruna a kod šestoga oblo 180.000 kruna, kod ovog seđomog ratnog zajma potpisano je ukupno kruna 221.350.

Predaja kovinskih premeta.

Upozorju se općinstvo, da se moraju predati ne samo kovinski predmeti naznačeni u poglav. obznam 29 decembra 1917 br. 56953, već i svi oni, koji nijesu bili prije predani.

Pušaćima na znanje.

Dođuće će sedmice finansijska vlast uvesti novi način razdvajanja duhana u Zadru, na Brođanci, na Voštarnici i u Arbanasima, tako da će se svakom pušaću osigurati stanovišta kolikoču duhana. Pri nabavi, moraće pušaći prikazati trafikantima legitimaciju, na kojoj je štampano više bonova. Trafikanat će dati doznačenu kolikoču duhana, otparat će bon i sačuvat će ga za svrhe kontrole sa strane finansijskih organa. Polag ovog postupka, neće moći trafikanat dati duhana osobama koje nemaju pravo, niti će smjeti dati veću kolicinu nego li će finansijska vlast od puta do putu odrediti.

Legitimacije će se za nabavu duhana razdavati iduće sedmice, u ovuđnjoj kasarni finansijske straže, uz prikazanje legitimacije staleža, uvedene od mjesnog opskrbnog odbora.

Deceso.

È morto a Sebenico in grave età il prof. Vincenzo Miagostovich, scrittore di bella romanzi ed assiduo ricercatore di memorie patrie. Venne in fama giovanissimo con una sua cantata «Il cherubino della cascata» ch'ebbe le lodi del Tommaseo; si dedicò quindi all'istruzione, e fu per lunghi anni professore di lingua e letteratura italiana al ginnasio comunale di Trieste. Oltre a varie pregiate monografie di storia sibenicense, pubblicò dal 1893 al 1898 un almanacco «Il nuovo cronista di Sebenico» in cui andava raccolgendo notevoli lavori, frutto di ricerche e studi, suoi ed altri, nel campo della storia della sua città natia. Chiesto il riposo, si ridusse a Sebenico, ove trascorse i suoi ultimi anni, tutto dedicato ai suoi studi prediletti. Pace all'anima sua.

Kući bijes.

Prekojučer uhićen je u Zadru pas koji bijaše amo dolutao iz Obrvca ili okolnjih selu, te se skitao po građanskim ulicama, i bijaše ono jutro ugrazio četiri osobe i dvaestak pasa. Pošto je ustanovljeno da je bijesan, vlast je odmah odredila što je nužno, da preprijeći druge nesreće.

Ugrevene su osobe poslane u Beč na liječenje. U Zadru i u okolicu naregnjeno je, da se psi moraju voditi za ulicu i ustaknutom nagubnicom, a u cijelom je Benkovackom kotaru postavljen za neko doba kontumac pas.

Dalmatinska djeca na povratku u Dalmaciju.

Čitamo u zagrebačkim novinama: U petak u noći prispjelo je u Zagreb iz Djakova 20 dalmatinske đeće na putu u Dalmaciju. Pošto su putovali osam dana po najvećoj studeni, naši su đečaci izgledali ispačeni, a k tome bili su loše odjeveni. Srce nam se kidalo gledeći tu đecu izmorenu i ozeblju. Da im kratki boravak u Zagrebu bude što prijatniji, pobrinuo se je g. Gjukić iz Srednjeg odbora i bivši profesor u Splitu g. Stefanini.

Consegna di oggetti di metallo.

Si avverte il pubblico che sono da consegnarsi non soltanto gli oggetti di metallo, indicati nella notificazione capitale 29 decembre 1917 N. 56953, bensì anche tutti quelli che anteriormente non vennero consegnati.

G. Marko Vušković

pjeva je nekiđan u operi «Bijeli orao» u bečkoj Volksoperi s potpunim uspjehom. Bečke novine osobito hvalje Vuškoviću u svakoj prigodi. «Fremdenblatt» piše «da je Vušković sjajno karakterizao poljskog junaku u pjevanju i u igri, te je njegova uloga, osobito u zadnja dva čina, imala znatan uspjeh. «Tagblatt» piše, da se od dulje vre-

mena nije čulo ovake izveđbe, u kojoj je Vušković imao glavnu ulogu. «Neue Freie Presse» piše, da je u ulozi poljskoga junaka Vušković pravi čovjek. On ima glasa i slavenskog temperamenta.»

ISKAZ

kontingenta krušne hrane za mjesec januar 1918. za pojedine kotare odnosno općine.

Kotar	Općina	Novi kontingenat	
		kvintala	
Zadar	Zadar	2279	—
	Biograd	498	—
	Dovigrad	426	—
	Nin	543	—
	Pag	477	—
	Rab	333	—
Benkovac	Silba	262	—
	Salis	423	—
	Ukupno	5241	—
Šibenik	Benkova :	789	—
	Kistanje	528	—
	Obrvac	760	—
	Ukupno	2077	—
Knin	Šibenik	2150	—
	Skrad	700	—
	Zlarin	370	—
	Vodice	200	—
	Tijesno	532	—
	Ukupno	3952	—
Split	Knin	1400	—
	Dreniš	1230	—
	Oklaj	320	—
	Ukupno	2950	—
	Split	2013	—
	Omis	270	—
	Krajina	450	—
	Poljica	710	—
	Sučurac	136	—
	Lukšić	145	—
	Klis	240	—
	Muč	450	—
	Šolta	231	—
	Trogir	1095	—
	Novi kod Trogira	200	—
	Lećevica	420	—
	Ukupno	6360	—
Hvar	Hvar	231	—
	Bogomolje	120	—
	Starigrad		

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Zastupstva za špeditorske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Prag, Adrianopel, Aussig, Beograd, Braila, Brünn, Budis, Budapest, Constantinopel, Hamburg, Lindau, Rotterdam, Salonique, Frankfurt, Beč.

Preuzimlje narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjeđi za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

Špediter i ovlašteni Trgovačko-Pomorski Meštar. ♦ ♦ ♦ ♦

Općinska štedionica u Drnišu

javlja svojim ulagačima, da od 1. siječnja 1918. ukamaće polugodišno uloške na štednju su

4 %

kao i pologe na tekući račun.

„BLANKA“

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovđe, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.

Držim na sklađištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3 $\frac{3}{4}$ kamata.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Naklada školskih knjiga i dopisnica

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR E. Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugia: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 8 do 20 h. — Školskih potrepština osobito Zadačnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 kuv. i 10 listova crt. 28—32 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 8.—. — Cigaretnog papira: «Riz Abadie» I. 60/100 Kr. 13.—, II. 100/100 Kr. 10.— «Austria» 100/80 Kr. 4.50. «Samum» II. 120/80 Kr. 10.—. — Fotografskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emailiranih tablica za groblje sa i bez fotografije
= za dućane i za urede. =

Električna Baterija Kr. 2.— komplet Kr. 4.50.

Disaći stroj «Meteor» takogjer hrv. pismom.

Pečata od gume i mjeđi.

Novosti! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73×50, Kruna 3.50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 m/m po kg. Kr. 7, 8, 10, sa gvozdenom žicom 3 m/m kg. K. 10.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

INTERESANTNA NOVOST!
za sve postolarnice, postolare i t. d. uklanja sve
mane drugih zaštitnih i nadomjesnih poplata!

Gibljiv-elastičan poplat od pletene željezne žice
nevidljiv pričvršćen na postol. Tib, lagan hod.
Duzanje isključeno. Može se lako pribit u
odalečiti nakon istrošenja.

Najbolja, najtrajnija
zaštita za poplate.

Proizvaja se u 9 različitih
veličina i. j. u Br. 30, 32, 34,
36, 38, 40, 42, 44 i 46.

Posli

da će se
predmet.

Zatir

da napušta

zaraćenih

osnovu p

npuštanju

čalo s n

Turske i I

bje Perzij

jer je rus

preuzela

npuštanju

Pred

sto središn

narod naj

da se per

bođno sv

Što s

mlijena ze

strane pre

bilacija

treba boje

promjenj

bila bi sv

Parovi salju se na uzorak uz pouzeće

Kr. 5.50 uključivo poštarinu i pakovanje

ili uz isplatu unaprijed.

Isključiva prodaja za Dalmaciju, Bosnu

Hercegovinu i Istru kod tvrtke

BRAĆA KLEIN — ZADAR (Dalmacija).

Cijena pojedinom paru uključivo vijke za pricvršćivanje
Kr. 5.20.

Grosistima i preprodavaocima zulata popust

20%.

Parovi salju se na uzorak uz pouzeće

Kr. 5.50 uključivo poštarinu i pakovanje

ili uz isplatu unaprijed.

Isključiva prodaja za Dalmaciju, Bosnu

Hercegovinu i Istru kod tvrtke

BRAĆA KLEIN — ZADAR (Dalmacija).

Modre galice

98%

prodaje na malo i na veliko

Aleksandar Kovačević — Zadar

na staroj obali (magazin Tripolić). 9—12

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu

ukamaće sve štedioničke uložke

od 15. prosinca 1916 do dalnjega

sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime

do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

NADZORNI OSJEDAK